

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนรู้ในวิชา อาหารและอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย กำหนดจุดประสงค์หลักของการจัดการเรียนรู้ คือเพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจในหลักโภชนาการและการจัดบริการอาหารสำหรับเด็กปฐมวัย ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของสุขอนามัยของแม่และเด็กที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สามารถจัดโครงการบริการอาหารและกิจกรรมเพื่อพัฒนาสุขภาพและอนามัยให้แก่แม่และเด็กปฐมวัย มีทักษะในการสังเกต วิเคราะห์และป้องกันโรคในเด็กปฐมวัย เบื้องต้น มีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งจากประสบการณ์การสอนของผู้วิจัยที่ผ่านมาพบว่า ผู้เรียนจำนวนมากขาดทักษะในการปฏิบัติ ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทั้งนี้กิจกรรมสุขภาพอนามัยเป็นกิจกรรมในหน้าที่หลักอย่างหนึ่งของครูปฐมวัย และมีความจำเป็นในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพื่อดูแลสุขภาพอนามัยของเด็ก เด็กมีสุขภาพดีจะทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเด็กได้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จะทำให้การเรียนรู้ดี ดังนั้นถ้าผู้เรียนขาดทักษะการเรียนรู้ในชุดวิชาอาหารและอนามัยแล้ว จะส่งผลให้ไม่สามารถนำไปปฏิบัติงานได้ ซึ่งทักษะการเรียนรู้สามารถฝึกฝนได้ด้วยการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนวิชาอาชีพ (ทศนา แชมมณี. 2548 : 103-106) ซึ่งแนวคิด ช่างกวีตติพงศ์ เป็นผู้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้น รูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย ยุทธวิธี 3 ยุทธวิธี ให้ผู้สอนได้เลือกใช้ให้เหมาะสมซึ่งเน้นทักษะปฏิบัติ โดยอาศัยแนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติ 9 ประการ โดยสรุปว่า การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะปฏิบัติ ที่ดีนั้น ผู้สอนควรเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์งานที่จะให้ผู้เรียนทำโดยแบ่งงานออกเป็นส่วนย่อยๆ และลำดับงานจากง่ายไปหายาก แล้วให้ผู้เรียนได้ฝึกทำงานย่อย ๆ มีความรู้เข้าใจงานที่จะทำ เรียนรู้ลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ฝึกทำงานในสถานการณ์ใกล้เคียง ผลการวิจัยนี้ จะได้แนวทางปรับเปลี่ยนหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะการจัดกิจกรรมสุขภาพอนามัยอย่างหลากหลาย เกิดความพึงพอใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการในหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องอาหารและสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติในการดูแลสุขภาพของนักศึกษา

## สมมติฐานการวิจัย

วิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติสูงขึ้น

## ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 แขนงวิชาการศึกษาระดับประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาอาหารและอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 32 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในระหว่างเดือนมิถุนายน – กันยายน 2553

## นิยามศัพท์เฉพาะ

วิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ หมายถึง การเรียนการสอนวิชาอาหารและอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัยที่เน้นทักษะปฏิบัติ ประกอบด้วย 3 ยุทธวิธี คือ ยุทธวิธีการสอนทฤษฎีก่อนสอนงานปฏิบัติ ยุทธวิธีการสอนงานปฏิบัติก่อนสอนทฤษฎี และยุทธวิธีการสอนทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน

ทักษะปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนในการประยุกต์ความรู้และทักษะต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานจัดกิจกรรมดูแลสุขภาพอนามัยเด็กปฐมวัย

ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง การมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมในการดูแลสุขภาพอนามัยเด็กปฐมวัย

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาด้านการปฏิบัติ
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในรายวิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติ